

Poznámky pre učiteľa

2. októbra 2026

(Text preložený pomocou automatického prekladača)

Časť I: Prehľad

Časť I: Prehľad

Kľúčový text: Heb 1,1.2

Hlavné zameranie štúdia: 1Moj 1,27.28; 1Moj 3,1–8.14–24; Luk 15,11–32; 2Moj 19,16–22; Ján 10,27–30.

Úvod

Úvod

V 1. Mojžišovej 2,4–25 sa Adam a Eva tešili dôvernému spoločenstvu s Bohom, keď sa s Ním prechádzali a rozprávali tvárou v tvár. Keď však tragický pád Adama a Evy do hriechu toto spoločenstvo narušil, pôvodní rodičia ľudstva stratili priame spojenie so Stvoriteľom. Boh sa však nevzdal svojej snahy o záchranu ľudstva. Namiesto toho ustanovil nové spôsoby komunikácie a sprostredkoval svoju prítomnosť prostredníctvom prorokov, písaného Slova a napokon svojho Syna, Ježiša Krista. Táto prvá lekcia potvrdzuje, že hoci sa spôsob Božej komunikácie po páde zmenil, Jeho túžba hovoriť s ľudstvom nikdy neprestala. Dnes Boh naďalej komunikuje prostredníctvom Písma, kde proroci a apoštoli vydávajú jednotné svedectvo o Kristovi. Ako novodobý prejav tejto božskej komunikácie poukazuje na Krista aj Ellen G. Whiteová, ktorá potvrdzuje biblické svedectvo.

Časť II: Komentár

Časť II: Komentár

1. Adam a Eva sa v záhrade Eden tešili dokonalému vzájomnému spoločenstvu a dôvernému obecenstvu s Bohom tvárou v tvár.

Adam a Eva boli stvorení v dokonalom svete presahujúcom naše najodvážnejšie predstavy. Záhrada Eden bola posvätným príbytkom Božej prítomnosti na zemi. Keďže trojjediný Boh je zo svojej podstaty vzťahový, stvoril ľudské bytosti na svoj obraz, aby túto vzťahovú povahu odzrkadľovali. Jeho najväčším darom nepadnutému ľudstvu bola schopnosť vstúpiť s Ním do osobného a vzťahového spoločenstva. Adam a Eva sa tak v tomto dokonalom prostredí tešili priamemu spoločenstvu s Bohom tvárou v tvár.

2. Hriech narušil dokonalú situáciu v záhrade Eden a ľudia stratili spoločenstvo s Bohom tvárou v tvár.

Vo chvíli, keď bezhriešni Adam a Eva ochutnali zakázané ovocie, zažili nový pocit sebauvedomenia: „Vtedy sa obom otvorili oči a spoznali, že sú nahí.“ V dôsledku toho „zošili figové listy a urobili si zástery“ (1Moj 3,7). Dôverné, dokonalé spoločenstvo s Bohom tvárou v tvár sa pretrhlo. Keď vystrašená dvojica „počula zvuk krokov Hospodina Boha, ktorý sa prechádzal po záhrade za popoludňajšieho vánku“ – čo bol zážitok, ktorý predtým s radosťou vítali –, teraz sa „skryli pred prítomnosťou Hospodina Boha medzi stromy záhrady“ (1Moj 3,8).

Podľa Richarda Davidsona: „Keď Boh prichádza do záhrady po tom, čo Adam a Eva zhrešili, iniciuje stretnutie, ktoré nepredstavuje nič menej než ‚právnny proces‘, ‚Boží súdny trest‘. Boh začína právny proces výsluchom ‚obžalovaných‘ a obranné i obviňujúce odpovede Adama a Evy (1Moj 3,9–14) poukazujú na trhlinu v medziľudských (manžel–manželka) a božsko-ludských vzťahoch, ku ktorej došlo v dôsledku hriechu. Po právnom výsluchu a dokázaní viny Boh vynáša rozsudok v podobe kliatieb (nad hadom a zemou, v. 14.17) a trestov (pre muža a ženu, v. 16–19).“ — Davidson, *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 2007), s. 58.59.

Žiaľ, Adam a Eva boli vyhnaní zo záhrady a Boh „postavil cherubov s blýskavým plamenným mečom“, aby strážili „cestu k stromu života“ (1Moj 3,24). „Cherubi strážiaci Eden predstavujú viac než ozbrojenú stráž. Signalizujú začiatok stiahnutia sa Božej prítomnosti späť do nebies a sprostredkovanú prítomnosť na zemi prostredníctvom symbolov a poslov/anjelov.“ — Dru Johnson, *The Universal Story: Genesis 1–11, Transformative Word*, ed. Craig G. Bartholomew et al. (Bellingham, WA: Lexham Press, 2018), s. 52.

3. Hneď ako hriech vstúpil do sveta, Boh prevzal iniciatívu, aby obnovil svoj vzťah so strateným ľudstvom.

Adam a Eva boli zdrvení. Ich svet sa v okamihu zmenil k horšiemu. Keď previnilá dvojica počúvala, ako Boh vynáša kliatby a sudy, začula zasľúbenie nádeje. V samom srdci týchto súdov sa zjavilo evanjelium milosti. Zasľúbené Semeno malo prísť, premôcť hada a vybojovať spasenie pre ľudské bytosti. Prvá kniha Mojžišova 3,15 je literárnym stredobodom 3. kapitoly 1. Mojžišovej a považuje sa za prvé zvestovanie evanjelia.

Bezprostredne po páde Adama a Evy do hriechu Boh oznámil, že všetky budúce božské zjavenia sa budú sústreďovať na osobu a poslanie prichádzajúceho Vykupiteľa. Celý zvyšok Písma vychádza z tohto zasľúbenia. „Toto ohromujúce vyhlásenie o Božom odhodlaní poslať Semeno a premôcť hada (satana), aby zabezpečil vykúpenie ľudstva, je základom a kľúčom k rozpoznaní prorockého hlasu v Starom zákone.“ — Jiří Moskala, „The Prophetic Voice in the Old Testament: An Overview“, in Alberto R. Timm a Dwain N. Esmond, eds., *The Gift of Prophecy in Scripture and History* (Silver Spring, MD: Review and Herald Publishing Association, 2015), s. 11.

Zaujímavé je, že slovo použité pre „zavolať“ v 1. Mojžišovej 3,9 je to isté slovo, aké bolo použité, keď Boh povolával prorokov do ich služby (Iz 51,2). Hoci je tu použité v kontexte súdu, je v ňom prítomný význam spojenia a vzťahu.

4. Po páde Boh rozprávaním rozličnými spôsobmi, a napokon v osobe Ježiša Krista, otvoril komunikačné kanály s hriešnym ľudstvom.

Ľudia, ktorí už nedokázali vidieť Boha smrteľným zrakom ani počuť Jeho hlas ušami, prijímali Božiu komunikáciu prostredníctvom ľudských prostredníkov. V liste Hebrejom 1,1 sa píše, že Boh „kedysi hovoril otcom ústami prorokov“. Po celé stáročia Boh komunikoval so svojím ľudom prostredníctvom takých hovorcov, ako boli Noach, Henoch, Abrahám, Izák, Jákob, Mojžiš, Samuel, Dávid a kánonickí proroci. Týmto jednotlivcom dával zjavenia „mnoho ráz a rozličným spôsobom“, ako boli teofánie, sny a videnia, Boží hlas a anjeli. Hovoril tiež prostredníctvom urímu a tumímu, zázrakov a znamení. To sú spôsoby, akými Boh hovoril v minulosti v období Starého zákona.

„V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi“ (Heb 1,2). Slová Starého zákona majú ako Božie slovo stále autoritu, no treba ich čítať cez naplnenie uskutočnené v Ježišovi Kristovi. On je konečným a definitívnym Božím zjavením. „Staré prichádzalo po častiach, epizodickým spôsobom – tu trochu, tam trochu – a v dôsledku toho bolo neúplné, čiastočné a nedokonale. Nové však prichádza v jednom vrcholnom príhovore Boha Otca, v jednom čase, v jednej osobe: Jeho Synovi. V Ježišovi je všetko Božie zjavenie zo SZ zhromaždené a prekonané.“ — William G. Johnsson, „Hebrews“, in Ángel M. Rodriguez, ed., *Andrews Bible Commentary* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022), s. 1824.1825.

5. Skúsenosť obrátenia Ellen G. Whiteovej ju pripravila na to, aby sa stala kristocentrickým, novodobým prejavom prorockého daru.

Prorocký dar po biblických časoch nepridá k Novému zákonu nič nové, ale skôr potvrdí jeho svedectvo o Kristovi. Príbeh obrátenia mladej Ellen Whiteovej položil základ pre celoživotnú lásku a oddanosť Ježišovi Kristovi. Na nebeského Otca hľadela ako na Boha lásky, ktorý chcel zachrániť ľudí prostredníctvom vykupiteľského diela svojho Syna. Tento pohľad sa stal základným motívom jej prorockej služby a jej najobľúbenejšou témou: otcovská Božia láska.

V jednom zo svojich najdojímavejších vyjadrení Ellen Whiteová napísala: „Všetka otcovská láska, ktorá prechádzala z generácie na generáciu cez kanál ľudských srdc, všetky pramene nehy, ktoré sa otvorili v dušiach ľudí, sú v porovnaní s nekonečnou, nevyčerpatelnou Božou láskou len nepatrným potôčikom voči bezhraničnému oceánu. Jazyk to nedokáže vysloviť, pero to nedokáže opísať. Môžete o nej premýšľať každý deň svojho života; môžete usilovne skúmať Písmo, aby ste ju pochopili; môžete zmobilizovať každú silu a schopnosť, ktorú vám Boh dal, v snahe pochopiť lásku a súcitiť nebeského Otca; a predsa je za tým všetkým nekonečno. Môžete túto lásku študovať celé veky; a predsa nikdy plne nepochopíte dĺžku a šírku, hĺbku a výšku Božej lásky, ktorá sa prejavila tým, že dal svojho Syna zomrieť za svet. Ani sama večnosť ju nedokáže plne odhaliť. No ako študujeme Bibliu a premýšľame o Kristovom živote a pláne vykúpenia, tieto veľké témy sa nášmu chápaniu otvoria stále viac a viac.“ — *Svedectvá pre cirkev*, zv. 5, s. 740.

Časť III: Praktická aplikácia

Časť III: Praktická aplikácia

Nasledujúce otázky pre praktickú aplikáciu čerpajúce z vyššie uvedeného komentára sú ponúkané na obohatenie vašej diskusie v triede sobotnej školy. Vyberte si z nich a z otázok v lekcii tie, ktoré najlepšie zapoja vašu triedu do zmysluplného uvažovania.

1. Pred hriechom sa Adam a Eva rozprávali s Bohom „bez akejkoľvek zastierajúcej záclony medzi nimi“. — Ellen G. Whiteová, *Patriarchovia a proroci*, s. 50. Ako si predstavujete, aké to bolo zažívať spoločenstvo s Všemohúcim v záhrade Eden tvárou v tvár, „bez akejkoľvek zastierajúcej záclony medzi nimi“?
2. Hebrejské slovo pre „poznať“ znamená vzťahové a skúsenostné poznanie, ako aj intelektuálne vedenie a porozumenie. Ako vo svetle tejto definície Adam a Eva „spoznali“, že sú „nahí“ (1Moj 3,7)?
3. Ako hriech zmenil komunikáciu medzi Bohom a ľudskými bytosťami?
4. Čo pre nás dnes znamená žiť v Božej prítomnosti, aj keď Ho už nevidíme tvárou v tvár?
5. Ako môžeme denne pestovať hlbší osobný vzťah s Bohom, aký kedysi zažívali Adam a Eva v Edene?
6. Čo znamená, že celé Písmo vychádza z prvého evanjeliového zasľúbenia v 1. Mojžišovej 3,15? Ako vidíme opakovanie tejto témy v celej Biblii?
7. V liste Hebrejom 1,1.2 sa hovorí, že v minulosti Boh hovoril prostredníctvom prorokov, ale v posledných dňoch hovoril prostredníctvom svojho Syna. Ako nám Ježišov život a Jeho učenie poskytujú najjasnejší obraz Boha?
8. Akými spôsobmi s nami Boh komunikuje dnes? Ako sa môžeme stať vnímavejšími na Jeho hlas?
9. Najobľúbenejšou témou Ellen G. Whiteovej bola otcovská Božia láska. Ako premýšľanie o Božej láske mení náš pohľad na život a vieru?